

Participative Administration Affecting the Effectiveness of World-Class Standard Schools Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

Thanapol Kanhasing¹, Urairat Yamchuti² and Wichian Intarasompun³

^{1,2} Thonburi University, Thailand

³ Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

E-mail: kanhasing.thanapol@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-7899-8858>

E-mail: Urairat@thonburi-u.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-9040-292X>

E-mail: wichian.in@bsru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-7527-3748>

Received 13/03/2025

Revised 24/03/2025

Accepted 30/04/2025

Abstract

Background and Aims: The researcher is interested in studying participatory management that affects the effectiveness of world-class standard schools within the Office of the Secondary Education Service Area, specifically in Bangkok Area 1. This research is descriptive. The objectives are to study 1) the level of participatory management, 2) the level of effectiveness of world-class standard schools, and 3) participatory management that affects the effectiveness of world-class standard schools under the Office of the Secondary Education Service Area, Bangkok Area 1.

Methodology: The sample group used in the research was 365 school administrators and teachers from a population of 5,316 people, stratified random sampling according to the population proportion. The research instrument was a questionnaire with a reliability of 0.994 ($\alpha = 0.994$). The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation (S.D.), and stepwise multiple regression analysis.

Results: 1) The level of participatory management of international standard schools under the Office of the Secondary Education Area, Bangkok Area 1, overall, has a high average value. 2) The level of effectiveness of international standard schools under the Office of the Secondary Education Area, Bangkok Area 1, overall, has a high average value. And 3) Participatory management affects the effectiveness of international standard schools under the Office of the Secondary Education Area, Bangkok Area 1, with statistical significance at the .01 level ($R^2 = 0.934$).

Conclusion: The overall effectiveness of the participatory management in international-standard schools is at a high level. The factors influencing the prediction, in order of importance, are as follows: participation in receiving benefits, participation in evaluation, and participation in operations. These factors can predict the effectiveness of international-standard schools under the Bangkok Metropolitan Secondary Education Service Area Office 1 with an accuracy of 93.4%, which is statistically significant at the .01 level.

Keywords: Participative Administration; Effectiveness of World-Class Standard Schools; World-Class Standard Schools; the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ธนพล กัณห์สิงห์¹, อุไรรัตน์ แยมชุติ² และ วิเชียร อินทรสมพันธ์³

^{1,2}มหาวิทยาลัยธนบุรี

³มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 การวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงพรรณนา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล และ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 365 คน จากประชากร 5,316 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.994 ($\alpha = 0.994$) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณขั้นตอน

ผลการวิจัย: 1) ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($R^2 = 0.934$)

สรุปผล: การบริหารแบบมีส่วนร่วมประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายตามลำดับจากมากที่สุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X_3) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X_2) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ร้อยละ 93.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม; ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล; โรงเรียนมาตรฐานสากล; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

บทนำ

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) มีเป้าหมายหลักในการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยให้การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อตอบสนองความท้าทายในศตวรรษที่ 21 ซึ่งรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การปฏิวัติดิจิทัล อุตสาหกรรม 4.0 และการเป็นประชาคมอาเซียน อย่างไรก็ตาม การศึกษาไทยในปัจจุบันยังคงมีปัญหามากมายประการ เช่น คุณภาพการศึกษาที่ไม่สม่ำเสมอ ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษา การขาดความตระหนักถึงคุณธรรม และการขาดสมรรถนะที่จำเป็นในด้านต่าง ๆ การศึกษาถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกวัยให้มีความเจริญงอกงามและสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้

อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาจึงต้องมุ่งเน้นให้ทุกคนเข้าถึงโอกาสที่เท่าเทียมและมีคุณภาพ พร้อมทั้งพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาและกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการพัฒนาในอนาคต (สุกัญญา เตจ๊ะ, 2564: 1-2)

สถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมและสร้างคนให้มีคุณภาพเพื่อรับใช้สังคม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทหลักในการนำพาการปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยต้องยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา ผู้บริหารในยุคนี้ต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ เช่น ความรู้ในหลักการบริหาร หลักธรรมาภิบาล การสร้างทีมงาน จิตวิทยาชุมชน ความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์ และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การบริหารงานจะเกิดประสิทธิผลได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารมีการกระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรม และใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561, ออนไลน์)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและดำเนินงาน โดยเน้นการใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของบุคคลในการแก้ปัญหา การบริหารแบบนี้สอดคล้องกับแนวคิดการแบ่งอำนาจหน้าที่ ซึ่งผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจขององค์กร ไม่ใช่เพียงการรับรู้ปัญหาเท่านั้น (สมยศ นาวิกการ, 2545: 1) นอกจากนี้ การบริหารแบบมีส่วนร่วมยังช่วยเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพขององค์กร โดยเฉพาะในด้านการบรรลุเป้าหมายและการลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ศรีณย์ เจียรระโน และคณะ, 2558: 5) การมีส่วนร่วมยังช่วยสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากร สอดคล้องกับทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow) และเฮิร์ซเบิร์ก (Herzberg) ซึ่งเน้นการตอบสนองความต้องการทางจิตใจของบุคคล (มณฑาทิพย์ ศิริสุมทุม และ นันทินา หาสนหรี, 2564)

โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นรูปแบบการศึกษาที่มุ่งเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นตามหลักการของ UNESCO ได้แก่ เรียนรู้เพื่อรู้ (Learn to know), เรียนรู้เพื่อเป็น (Learn to be), เรียนรู้เพื่อทำ (Learn to do), และเรียนรู้เพื่ออยู่ร่วมกัน (Learn to live together) โรงเรียนเหล่านี้มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และทักษะที่ลึกซึ้ง สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพทั้งในระดับชาติและระดับโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, ออนไลน์) การบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลต้องคำนึงถึงประสิทธิผลในการบรรลุเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลกที่ต้องมีความรู้และทักษะพื้นฐานในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐศาสตร์ และภาษา 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และ 3) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้การบริหารมีความคล่องตัวและตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2561, ออนไลน์)

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ว่าในปัจจุบันมีระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับใด และการบริหารแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 หรือไม่อย่างไร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และได้รับการ

ยอมรับจากชุมชนและสังคม และเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1
3. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของ โคเฮน และ อัฟฟอฟ (Cohen & Uphoff, 1981: 213-218) มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กระบวนการตัดสินใจตามลำดับขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดความต้องการ การจัดลำดับความสำคัญ การเลือกนโยบาย และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาเข้าร่วมการตัดสินใจตั้งแต่เริ่มกระบวนการ ร่วมในการวางแผน ร่วมในการปฏิบัติงานตามแผน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการต่างๆ ให้มีความสำคัญกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ประโยชน์จากการดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน มีความสามารถในการให้ความช่วยเหลือด้านทรัพยากร ด้านการประสานงานในการปฏิบัติงานโครงการ ทำให้บุคลากรสามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ได้
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดผลประโยชน์ของการปฏิบัติงานทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีการร่วมกันพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ที่ได้รับแก่บุคคลทุกฝ่าย ทุกกลุ่ม ภายในสถานศึกษาโดยหลีกเลี่ยงการสร้างผลประโยชน์ในทางลบซึ่งอาจเป็นอุปสรรคแก่ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตั้งข้อสังเกต ด้านความเห็น ความชอบ ความคาดหวัง ที่มีต่อการปฏิบัติงานและโครงการ ร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา ซึ่งอาจมีอิทธิพลต่อความสามารถในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายในสถานศึกษาได้

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561,ออนไลน์) มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก การที่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความเป็นเลิศทางวิชาการและทักษะเฉพาะทาง โดยมีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และเทคโนโลยี พร้อมทั้งมีความรู้ภาษาและข้อมูลที่กว้างขวาง มีผลการเรียนดีและเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ อีกทั้งมีทักษะการสื่อสารทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมถึงภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ตามเกณฑ์ของสถาบันภาษาต่าง ๆ สามารถคิดวิเคราะห์ ใคร่ครวญ มีความคิดสร้างสรรค์สามารถปรับตัว ใน

สถานการณ์ต่างๆ ได้ดี สามารถผลิตและเผยแพร่ผลงานงานในเชิงสร้างสรรค์ มีทักษะในการวางแผน การจัดการสู่ความสำเร็จ สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ มีการประดิษฐ์คิดค้นที่สามารถนำเสนอผลงานต่อสาธารณชนอย่างมีคุณภาพ และมีทักษะในการรับผิดชอบต่อสังคมโลก มีความเข้าใจและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี ทั้งระดับชาติ และนานาชาติ

2. กระบวนการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลสามารถจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองต่อความถนัดและศักยภาพของผู้เรียน จัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ด้วยภาษาอังกฤษ จัดการเรียนการสอนในสาระศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย พัฒนาการใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ จัดระบบการวัดและประเมินผลตามมาตรฐานสากล มีการกำหนดคุณภาพของครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้ มีการใช้หนังสือตำราเรียนและสื่อภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน มีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนในระดับภาค ระดับชาติ และนานาชาติ ครูผู้สอนสามารถทำการวิจัยด้านการใช้สื่อและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

3. การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลมีความรู้ความสามารถในการบริหารตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 4 ด้าน ได้แก่

ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการโรงเรียนตามวิสัยทัศน์ มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารและการบริหารจัดการ มีประสบการณ์อบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สามารถจัดการศึกษาในระดับชาติและนานาชาติ

ด้านระบบบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษามีระบบจัดการความรู้ การสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ มีแนวปฏิบัติที่ดีเลิศด้านการบริหารจัดการ มีการบริหารบุคคลอย่างคล่องตัว สามารถแสวงหาและระดมทรัพยากรด้านต่างๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้านปัจจัยพื้นฐาน ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลมีการบริหารจัดการขนาดของชั้นเรียน ที่เหมาะสมตามมาตรฐานกำหนด มีอัตราครู 1 คน ต่อนักเรียน 20 คน มีจำนวนนักเรียน 30-40 คน ต่อห้องเรียน มีการกำหนดภาระงานสอนของครูอย่างเหมาะสม มีหนังสือตำราเรียน สื่อเทคโนโลยีตามมาตรฐานสากล มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย มีห้องสมุดและห้องประกอบอื่นๆ ที่เหมาะสม ทันสมัย

ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา มีเครือข่ายของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภาค ระดับชาติ และนานาชาติ มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และทรัพยากรระหว่างโรงเรียนเครือข่าย มีเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศ และนานาชาติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

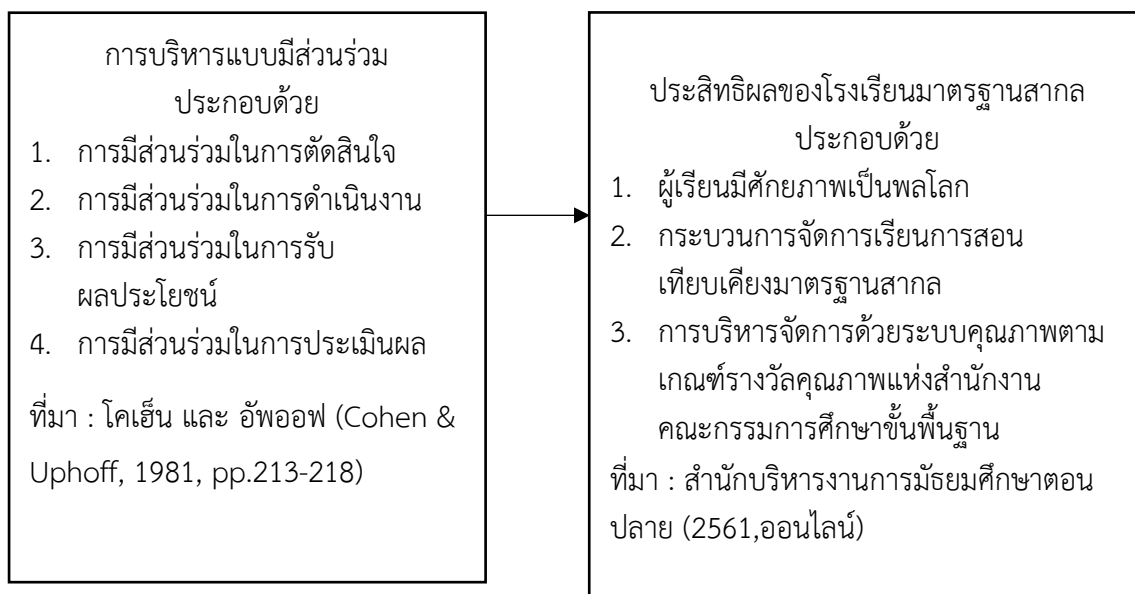
การวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ได้มีการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของ โคเฮน และ อัฟออฟ (Cohen & Uphoff, 1981: 213-218) มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ตัวแปรตาม แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลตามแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561,ออนไลน์) มี 3 องค์ประกอบดังนี้ ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก กระบวนการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปากฎตั้งภาพประกอบที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ปการศึกษา 2567 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้ เกณฑ์การแบ่งขนาดสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย ผู้อำนวยการ สถานศึกษา จำนวน 237 คน และครู จำนวน 5,079 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 5,316 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 16 คน และครู 349 คน รวม 365 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ปการศึกษา 2567 ซึ่งได้มาโดยการสุ่ม แบบชั้นกระจายตามขนาดของโรงเรียน โดยเทียบกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie And Morgan, 1970: 607-610 อ้างถึงใน จิตติรัตน์ แสงเลิศอูทัย, 2562: 124) จากนั้น จึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยการจับสลากเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำ แบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ความถูกต้องของ

เนื้อหา (Content) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์มาวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.994

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กับโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 แต่ละแห่งด้วยตนเอง

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืน จึงตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูลโดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนที่สมบูรณ์จำนวน 365 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยการคำนวณหาความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. การวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

ผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม (n=365)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.33	0.69	มาก	1
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.31	0.73	มาก	2
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.30	0.72	มาก	3
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.28	0.68	มาก	4
รวม	4.30	0.70	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.70)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.69) รองลงมาได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.73) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.72) ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.68)

2. ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 โดยภาพรวม (n=365)

ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก	4.44	0.51	มาก	1
2. การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.33	0.70	มาก	2
3. กระบวนการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล	4.31	0.71	มาก	3
รวม	4.36	0.66	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.66)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.51) รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.70) ส่วนด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.71)

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

ตารางที่ 3 ผลการศึกษากการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 (n=365)

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
1. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (sumX ₃)	2.667	.454	18.032	.000**
2. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (sumX ₄)	1.935	.328	13.785	.000**
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (sumX ₂)	1.443	.256	9.304	.000**
4. ค่าคงที่ (Constant)	35.432	-	19.256	.000**

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
$R = 0.967, R^2 = 0.934, R^2_{adj} = 0.934, F = 86.569$				
$df1 = 3, df2 = 364, Sig. < 0.01, SE_{est.} = 4.264$				

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรทำนายของงานวิจัยด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X3) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X4) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X2) สามารถร่วมกันทำนายตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้ร้อยละ 93.40 ($R^2 = 0.934$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ที่มีค่าเท่ากับ 4.264 ($SE_{est} = 4.264$) พบว่า ปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ถึงร้อยละ 93.40 ($R^2_{adj} = 0.934$) ส่วนอีกร้อยละ 6.60 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่นำมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\beta = 0.454$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\beta = 0.328$)

อภิปรายผล

ในการวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1) ผลการศึกษาระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการกำหนดผลประโยชน์ของการปฏิบัติงานในเชิงปริมาณ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการให้ความช่วยเหลือด้านทรัพยากรเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเชื่อว่าการมีส่วนร่วมในการประเมินผลจะมีอิทธิพลต่อความสามารถในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายในสถานศึกษาได้ ซึ่งผลงานวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ โศภิตา คล้ายหนองสรวง (2558: 87) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถรับรู้ถึงปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงานเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บริหารกับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีระบบและยั่งยืน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และ ดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2560: 299) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา อยู่ระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งการการบริหารอย่างมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิผลในการดำเนินงานของสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์

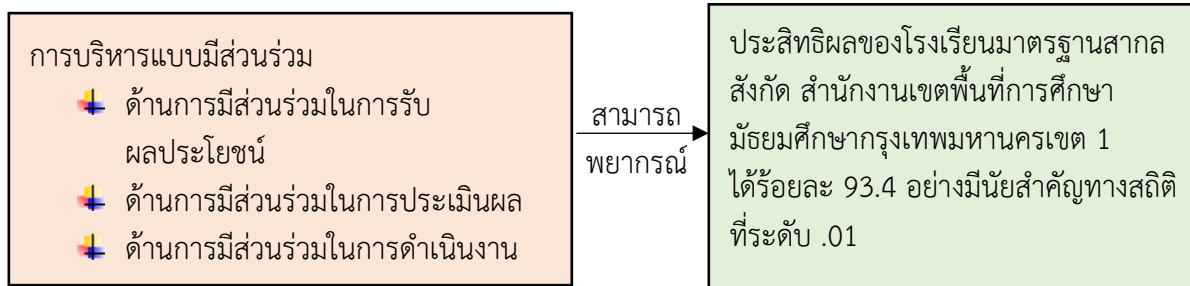
ที่ตระหว่งผู้บริหารและบุคลากร รวมถึงเพิ่มความพึงพอใจและความรู้สึกเป็นเจ้าของในงานที่ทำ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้นในระยะยาว รวมถึงงานวิจัย ศิริพร ไชยข้อฟ้า (2565: 2) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งการบริหารงานที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในกระบวนการต่าง ๆ สามารถเพิ่มประสิทธิผลในการดำเนินงานและทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 โดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านที่สูงที่สุดคือ ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่ผู้เรียนในสถานศึกษาสามารถผลิตและเผยแพร่ผลงานงานในเชิงสร้างสรรค์ ผู้เรียนในสถานศึกษามีทักษะในการรับผิดชอบต่อสังคมโลก สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนในสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สถานศึกษามีการใช้หนังสือตำราเรียนและสื่อภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจน ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารบุคคลภายในสถานศึกษาอย่างคล่องตัว ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุรไอนี เจ๊ะกา (2557, หน้า 2) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15 พบว่า ประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล เป็นผลมาจากการที่โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ และการใช้กระบวนการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงสอดคล้องกับมาตรฐานสากล นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา เขตชั้นหล้า (2566: 76) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เช่น การวางแผนและติดตามผล การพัฒนาครูและบุคลากรเพื่อใช้วิธีการสอนที่ทันสมัย การสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน 4) การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพและเข้าถึงได้ง่ายขึ้น รวมถึงงานวิจัยไศภิดา คล้ายหนองสรวง (2558: 87) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 3 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 3 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมจากชุมชนและผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและวิธีการสอนที่ทันสมัย เพื่อ

ยกระดับคุณภาพการศึกษา การประเมินผลที่ดีและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทำให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายการศึกษาทั้งในด้านวิชาการและการพัฒนาผู้เรียน

3) จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมซึ่งได้แก่ด้าน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X_3) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (X_2) ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ได้ร้อยละ 96.70 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการที่ การที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนในสถานศึกษา มีการกระจายผลประโยชน์ให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาช่วยเสริมสร้างความร่วมมือในการทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน มีการประเมินความคาดหวังที่มีต่อการปฏิบัติงานและโครงการร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และมีความสามารถในการให้ความช่วยเหลือด้านทรัพยากรเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามพันธกิจการดำเนินงานของสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยรัตน์ คล้ายหนองสรวง (2558: 87) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ช่วยกระตุ้นความพึงพอใจและความมุ่งมั่นในการทำงานของบุคลากร ส่งผลให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น การมีส่วนร่วมในการประเมินผลทำให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง ขณะที่การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพและยั่งยืน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม และ ดวงใจ ชนะสิทธิ์ (2560: 299) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมกันทำนายได้ร้อยละ 75.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การมีส่วนร่วมนี้ช่วยกระตุ้นความรับผิดชอบและแรงจูงใจให้บุคลากร ทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การพัฒนาการเรียนการสอนและการบริหารสถานศึกษาประสบความสำเร็จ รวมถึงงานวิจัยของ ศิริพร ไชยช่อฟ้า (2565: 2) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันเชิง ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วม ส่งผลให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันและการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ การประเมินผลร่วมกันทำให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารได้ทันเวลา ส่งผลให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้ดีขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

ภาพประกอบที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

จากภาพประกอบที่ 2 องค์ความรู้ใหม่ พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สามารถพยากรณ์ ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ได้ร้อยละ 93.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัด ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วยการตั้งข้อสังเกตต่อการปฏิบัติงานและโครงการ ประเมินความเห็น ความคาดหวัง ที่มีต่อการปฏิบัติงานและโครงการ ร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัดด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลด้วยการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล พัฒนาครูผู้สอนในสถานศึกษาให้สามารถทำการวิจัยด้านการใช้สื่อและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนในระดับภาค ระดับชาติ และนานาชาติ

1.3 การจะทำให้โรงเรียนมาตรฐานสากลเกิดประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรบริหารสถานศึกษาโดยยึดหลักการบริหารให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหาร ให้ความสำคัญกับ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำแนวคิด ทฤษฎี การบริหารแบบมีส่วนร่วม ในแบบอื่นๆ มาใช้ในงานวิจัยกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดอื่น ๆ หรือหน่วยงานอื่น ๆ เนื่องจากการประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งของความสำเร็จของโรงเรียน ตามภารกิจและขอบข่ายการดำเนินการของสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม กับปัจจัยอื่นๆ ปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาแต่ละแห่งและเขตพื้นที่การศึกษาที่มีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล* ปรับปรุง พ.ศ. 2561.

กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. จิตติรัตน์ แสงเลิศอู๋. (2562). *วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: การวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

นุรไอนี เจ๊ะกา. (2557). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดนราธิวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 15*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ปวีณา เขตชนหล้า. (2556). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี.

มณฑาทิพย์ ศิริสุมทุม และนันทินา หาสุหนี่. (2564). *ระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมและประสิทธิผลของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล*. National & International Conference. 1(12), 1-12.

ฤทัยรัตน์ ปัญญาสม และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). *การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. 9 (1), 299-313.

ศรัณย์ เจียรนัย, พิมพ์ ม่วงศิริธรรม และอัศวิน มณีอินทร์. (2558). *รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา*. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 16(2), 44-54.

ศิริพร ไชยข้อฟ้า. (2565). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี.

ไศภิดา คล้ายหนองสรวง. (2558). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สมยศ นาวิการ. (2545). *การบริหาร*. กรุงเทพฯ: ชาญวิทย์เซ็นเตอร์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) ปรับปรุง พ.ศ.2561*. Retrieved from: https://oer.learn.in.th/search_detail/result/190264

สุกัญญา เตจ๊ะ. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36*. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

- Cohen, J. M., & Uphoff, N. T. (1981). *Rural development participation: Concepts and measures for project design implementation and evaluation*. Cornell University.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610

